

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 297

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Katar Devleti Hükûmeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3669) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3669 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi 5

• Dışişleri Komisyonu Raporu 6

• Muhalefet Şerhleri 10

• Teklif Metni 12

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 12

• Teknik Düzenleme 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 825144 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenleme"nin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3669)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

2/3/2021 tarihinde Doha'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenleme" ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ve ulusal mevzuat ile uluslararası kurallara uygun olarak ikili askeri ilişkilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu Teknik Düzenleme, 23/5/2007 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması" çerçevesinde hazırlanmıştır.

İki ülke arasındaki dostluk ve işbirliğine dayalı faaliyetlerin geliştirilmesi esasına uygun olarak hazırlanan bahse konu Teknik Düzenleme ile Katarlı askeri pilotların eğitim ve tecrübe birikimine katkı sağlamak amacıyla Katar Devletinin askeri hava araçları ve personelinin teçhizatlarıyla birlikte geçici olarak Türk hava sahası ve meydanlarını kullanabilmeleri ve bu kapsamda Türkiye Cumhuriyeti'nin sağlayacağı ev sahibi ülke desteği ile Katar Devleti unsurlarının yükümlülüklerine dair kural, ilke, sorumluluk ve ihtiyaçların belirlenmesi amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-22218

3 Haziran 2021

Konu: Teknik Düzenleme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Mart 2021 tarihinde Doha'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Katar Devleti Hükûmeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenleme"yi Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

17/12/2021

Esas No: 2/3669

Karar No: 186

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 4/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenleme, 11/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 15/6/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilen 2/3669 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 30/11/2021 tarihli 31’inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile Katarlı askeri pilotların eğitimlerine ve deneyim kazanmalarına katkı sağlamak için Katar Devletinin askeri hava araçları ve personelinin teçhizatlarıyla birlikte geçici olarak Türk hava sahası ve meydanlarını kullanabilmeleri ile Türkiye Cumhuriyeti’nin sağlayacağı ev sahibi ülke desteği ve Katar Devleti unsurlarının yükümlülüklerine dair kural, ilke, sorumluluk ve ihtiyaçların belirlenmesini öngören Teknik Düzenlemenin onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışışleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

Türkiye ve Katar Yüksek Stratejik Komite toplantılarının her yıl düzenli olarak yapıldığı, 7’nci toplantının önümüzdeki hafta Doha’da gerçekleştirileceği,

Güçlü ikili ilişkilerimizin bölgesel barış, güvenlik ve istikrara da önemli katkılarının bulunduğu,

İki ülke arasındaki ekonomik ve ticari iş birliğinin de önemli gelişme kaydettiği, firmalarımızın bugüne kadar Katar’da üstlendikleri projelerin toplam bedelinin 20 milyar dolara ulaştığı, Türk sermayeli 711 firmanın bu ülkede faaliyet gösterdiği,

Askerlerimizin 2014 tarihli anlaşma temelinde Katar’daki Katar-Türk Birleşik Müşterek Kuvvet Komutanlığı Halid Bin Velid Kışlası’nda faaliyet gösterdiği; mezkur Anlaşma uyarınca Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar’da personel, ekipman uçak ve gemi konuşlandırabildiği,

Gündemimizdeki Anlaşma'nın Katarlı askerî pilotların ülkemizde eğitim faaliyetlerinde bulunmalarını içerdiği; askerî makamlarımız arasındaki görüşmelerde Katar tarafının, yeterli uçuş faaliyeti icra edemediklerini gündeme getirdiği; bu çerçevede, askerî pilotlarının eğitim ve tecrübelerine katkı sağlamak için Türk hava sahasını kullanma talebinde buldukları,

Bu talep kapsamında gündemimizdeki teknik düzenlemenin hazırlandığı, bu teknik düzenlemeyle Katar hava araçlarının ve personelinin ancak Genelkurmay Başkanlığımızın müsaade ettiği üs ve bölgelerde geçici olarak konuşlanabileceği,

Anlaşmanın amaçları doğrultusunda, Katar Hava Kuvvetlerinin Türkiye'de bulunma süresinin her iki tarafın onayıyla belirleneceği; kabul edilecek personel ve hava aracı sayısına ülkemizin karar vereceği; hava aracı sayısının 36'dan, personel sayısının 250'den fazla olamayacağı,

Anlaşmaya göre, gönderilen hava araçlarının tüm faaliyetlerinin ülkemiz makamlarının ön onayına tabi olacağı, ülkemize gelecek personel için makamlarımızdan giriş izni talep edileceği,

Düzenlemenin beş yıl süreyle yürürlükte kalacağı ve taraflardan birinin bildirimle sonlandırılabilmesi, Katar'ın düzenlemenin onay işlemlerini 14 Mart 2021 tarihinde tamamladığı, ifade edilmiş,

Komisyon üyeleri tarafından;

Türkiye ile Katar arasındaki anlaşmanın bir gerekçesinin de aslında Katar'ın Fransa'dan aldığı Rafale tipi uçakları Türkiye'ye getirmesi ve konuşlandırması olduğunun düşünüldüğü ve bunun bölge ve Doğu Akdeniz barışına katkı sunmayacağı, sürekli askerî hamlelerle bölgedeki gerilimin tırmanacağı ve diplomatik olarak sorunu çözme kabiliyetinden uzaklaşılacağı,

Doğu Akdeniz meselesinde Türkiye'nin kimsenin hakkını yemeden, kendi haklarını koruyan bir yaklaşım içerisinde olduğu, sınır güvenliğinin sağlanmasının önemli olduğu, bu konuda da gereken önlemlerin alınması gerektiği,

Anlaşma metninden Katarlı pilotların eğitimine ne şekilde katkı sağlanacağını çok anlaşılmadığı; belirtilen teçhizat, malzeme, mühimmatın ne olduğu ve neden Katar hava unsurları tarafından ülke içi ya da dışına taşınacağı,

Türk Hava Kuvvetleri ile Katar Hava Kuvvetlerinin envanterinde bulunan hava araçlarının birbirinden farklı olduğu, Katar'ın Fransız muharip uçaklarına ve Avrupa menşeli eğitim uçaklarına sahip olduğu, bu nedenle nasıl eğitimin söz konusu olacağını yine anlaşılmadığı, Katar hava araçları ve destek personelinin hangi havalimanları ve askerî tesislerden yararlandırılacaklarının düzenlemede belirtilmediği,

Katar'ın izlediği politikalar nedeniyle bölgede güvenlik riski oluşturduğu, ilişkilerimizin iyi olmasının bu riski ortadan kaldırmadığı; böyle bir ülkenin askerî uçaklarının Türkiye'de rahatlıkla eğitim yapabiliyor olmasının ülkemizi de o riski paylaşan bir ülke konumuna getireceği;

36 uçak, 250 askerin Türkiye'ye girişi konusunun belki de tezkere gerektiren bir konu olduğu; eğitim amaçlı da olsa bahsedilen riskler nedeniyle Anlaşma'nın Türkiye'nin güvenliğini de riske atan bir düzenleme olduğu,

Katar'a karşı bir ön yargı olmamakla beraber bu ülkeyle imzalanan yatırım anlaşmalarının ne kadarının hayata geçtiği ve ülkemizin yararları konusunda kamuoyunda şüphelerin mevcut olduğu,

Katar ile Cumhuriyetimizin kuruluşundan çok daha eskiye varan ilişkilerimizin olduğu, iki tarafın birbirine olan güveni sürekli artma eğilimindeyken bunun sürekli negatif taraftarıyla konuşulmasının ülkemize zarar verdiği,

Ülkemizin güneyinde silah dağıtıldığı, batı tarafımızda sürekli askerî üslerin kurulduğu, bunları görmeden ülkemizin güvenlik eksenini ve geliştirdiği politikaları sürekli eleştirmenin doğru olmadığı, hususlarında yöneltilen görüş ve sorulara cevaben Dışişleri bakan yardımcısı tarafından;

Tezkere hususunda gündeme getirilen soruya ilişkin olarak; Anlaşma'nın Katarlı pilotların eğitimini kapsadığı, operasyonel kuvvet bulundurmaya yönelik olmadığı,

Anlaşma ikili bir eğitim anlaşması olup hava araçlarının tüm faaliyetlerinin makamlarımızın ön onayına tabi olacağı,

Zikredilen Fransız markasına ilişkin olarak; Anlaşma kapsamında hangi savaş uçaklarının getirilebileceğinin ülkemizin onayına tabi olacağı, muharip uçaklar geldiğinde, uçaklarda bulunan istihbarata yönelik ekipmanın kapalı bulundurulacağı, tamamen Silahlı Kuvvetlerimizin kontrolünün söz konusu olacağı,

Anlaşma'nın 10'uncu maddesinin ancak ev sahibi ülke olan Türkiye'nin talebi üzerine hayata geçirilebileceği, C-17 başta olmak üzere Katar'ın elindeki nakliye uçağı imkânlarının son derece gelişmiş olduğu, bu imkânlardan iş birliği temelinde istifade edilmesinin tamamen ülkemizin yararına olduğu,

Milli Savunma Bakanlığı temsilcisi tarafından;

Anlaşma'nın 2007 yılında imzalanan ve TBMM'nin onayından geçen bir çerçeve anlaşma kapsamındaki uygulama anlaşması olduğu ve kesinlikle kuvvet kullanmayı içeren bir konuşlanma öngörmediği,

Bu yönüyle Anayasa'nın öngördüğü tezkere koşullarını gerektiren bir anlaşma niteliğinde olmadığı değerlendirildiği,

Anlaşma kapsamındaki tüm faaliyetlerin, Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı üs ve bölgelerinden geçişin, konuşlanma süresinin, uçuş güzergâhlarının bilfiil Türkiye Cumhuriyeti makamlarının kontrolünde olduğu,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
İstanbul	İzmir	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Aydın	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Derya Bakbak</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Eskişehir	Gaziantep	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>Hasan Turan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Gülüstan Kılıç Koçyiğit</i>
Karabük	Kayseri	Muş
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalefet şerhimiz vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

Sözkonusu Teknik Düzenleme, 23 Mayıs 2007 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması” çerçevesinde hazırlanmıştır.

Genel gerekçede bahsekonu düzenlemenin “Katarlı askeri pilotların eğitim ve tecrübe birikimine katkı sağlamak amacıyla...” ifadesi yer almaktadır. Anılan düzenlemenin 4. Maddesinin aşağıda yer alan 9. ve 10. fıkralarının Katarlı pilotların eğitime ne şekilde katkı sağlayacağı anlaşılmamaktadır. Burada belirtilen teçhizat, malzeme, mühimmat vs. nedir ve neden Katar hava unsurları tarafından ülke içi ya da dışında taşınır?

“9. GÜ’nün Türkiye içerisinde icra edeceği eğitim uçuşları mümkün olduğunca ulaştırma görevleri sırasında icra edilir. Bu kapsamda GÜ, konuşlandıracağı hava ulaştırma araçlarının ESÜ’nün askeri ekipmanlarını, malzemelerini, tehlikeli maddelerini, mühimmatını, personelini veya insani yardım malzemelerini Türkiye içinde ve dışında taşıma ve havadan atma/atlatma amacıyla kullanılmasına müsaade eder.

10. ESÜ’nün desteğe ihtiyacı olması durumunda, eğer GÜ’nün yetkili makamları tarafından uygun bulunursa, GÜ, envanterinde bulunan diğer hava ulaştırma araçlarının ESÜ’nün askeri ekipmanlarını, malzemelerini, tehlikeli maddelerini, mühimmatını, personelini ve insani yardım malzemelerini Türkiye içinde ve dışında taşınması amacıyla kullanılmasına müsaade eder.”

Bununla birlikte, Türk hava kuvvetleri ile Katar hava kuvvetlerinin envanterinde bulunan hava araçları birbirinden farklıdır. Katar Fransız muharip uçaklarına ve Avrupa menşeli eğitim uçaklarına sahiptir. Bu nedenle ne şekilde bir eğitimin sözkonusu olacağı anlaşılmamaktadır. Ayrıca yukarıdaki iki fıkrada belirtilen malzemelerin farklı uçak tiplerinde nasıl kullanılacağına açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Ayrıca, Katar hava araçları ve destek personelinin hangi havalimanları ve askeri tesislerden yararlanılacakları Teknik düzenlemede belirtilmemiştir.

Yukarıda bahsekonu nedenlerden dolayı bu teklife muhalifiz

Ahmet Ünal Çeviköz

İstanbul

Utku Çakırözer

Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin aşağıda Esas numarası yazılı kanun teklifine dair muhalefet şerhimizi bilgilerinize sunarız.

2/3669: Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenleme"nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine muhalefet şerhimizdir.

Söz konusu teknik anlaşma ile Katar Devleti'ne ait savaş uçaklarının ve askeri personellerinin Türkiye topraklarında bulunmasını yasal zemine kavuşturacaktır. Söz konusu teknik düzenleme, 23 Mayıs 2007 tarihinde Katar ile imzalanan "Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği" çerçevesinde yapılmıştır. Katar'a ait 36 savaş uçağının yanı sıra 250'yi geçmeyecek şekilde askeri personel bulundurma hakkının tanındığı bu anlaşmada Katar AKP ilişkisinin bir sonucu olmasının yanı sıra AKP iktidarının sebep olduğu Yunanistan- Türkiye geriliminin de bir sonucudur. Son dönemde özellikle Kıbrıs ve Doğu Akdeniz'deki enerji kaynakları nedeniyle Yunanistan'la yaşanan diplomatik gerilim yerini askeri gerilime bırakmış ve her iki ülkenin ciddi anlamda silahlanmasına ve akabinde askeri anlaşmalar imzalamasına varmıştır. Bu gerilim sonucunda hatırlanacağı gibi, Yunanistan Devleti Fransa'dan Rafale Tipi savaş uçağı satın alarak Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki askeri faaliyetlerine karşı bir hamle yapmıştı. Söz konusu anlaşmada ise, Katar'dan Türkiye'ye transfer edilecek savaş uçakları arasında Katar'ın Fransa'dan satın aldığı Rafale Tipi savaş uçakları da bulunmaktadır. Bu sebeple, AKP'nin Doğu Akdeniz'deki gerilimi azaltmak yerine üst üste askeri hamleler yaparak gerilimi tırmandırmaya çalışmasına bir başka örnek niteliğindedir. Ayrıca Türkiye'nin birçok ülkeyle askeri ve savunma anlaşmasının bölgeye getirdiği gerilimin yanı sıra Katar Devleti ile imzalanan askeri ve savunma anlaşmalar da Türkiye'nin özellikle Ortadoğu'da barış diplomasisinin önünde önemli bir engeldir. Başta Ortadoğu olmak üzere, Kuzey Afrika, Avrupa ve Asya'da yaşanan çatışmaların ve gerilimin son bulması için askeri faaliyetlerin artmasına karşı sivil ve barışçıl bir diplomasinin ön planda tutulmasını savunuyoruz. Bu sebeple söz konusu anlaşmaya **şerh düşünüyoruz.**

02.12.2021

Gülistan Kılıç Koçyiğit

Muş

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE
KATAR DEVLETİ HÜKÛMETİ ARASINDA
KATAR ASKERİ HAVA ARACI VE DESTEK
PERSONELİNİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TOPRAKLARINDA GEÇİCİ KONUŞLANMASI
KONUSUNDA TEKNİK DÜZENLEMENİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 2 Mart 2021 tarihinde Doha'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Katar Devleti Hükûmeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenleme”nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

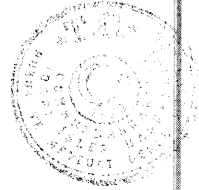
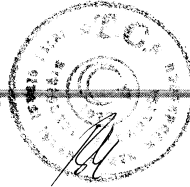
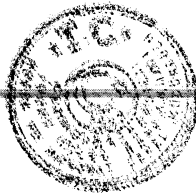
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE
KATAR DEVLETİ HÜKÛMETİ ARASINDA
KATAR ASKERİ HAVA ARACI VE DESTEK
PERSONELİNİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TOPRAKLARINDA GEÇİCİ KONUŞLANMASI
KONUSUNDA TEKNİK DÜZENLEMENİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
KATAR ASKERİ HAVA ARACI VE DESTEK PERSONELİNİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ TOPRAKLARINDA GEÇİCİ KONUŞLANMASI
KONUSUNDA
TEKNİK DÜZENLEME

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında
Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin
Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda
Teknik Düzenleme**

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" veya "Taraflar" olarak anılacaktır.)

23 Mayıs 2007 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması"nı (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) kabul ederek,

Aralarındaki dostluk ilişkilerini geliştirme ve askerî alanda iş birliğini güçlendirme arzularını vurgulayarak,

Söz konusu iş birliğinin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin amaç ve ilkeleri uyarınca her iki tarafın egemenlik hakkına tam anlamıyla saygı gösterme ilkesine bağlı kaldığını doğrulayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Teknik Düzenlemenin (TD) amacı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından müsaade verilen bölgelerde konuşlanan Katar askerî hava araçlarının, personelinin ve teçhizatının geçici konuşlanması, yerleşimi ve kullanımını konusunda Türkiye Cumhuriyeti'nin Ev Sahibi Ülke Desteğini düzenlemek için kuralları, ilkeleri, sorumlulukları ve ihtiyaçları belirlemektir.

MADDE II

KAPSAM

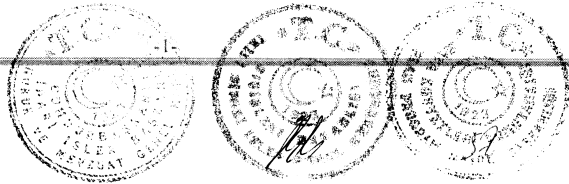
Bu TD, Türkiye Cumhuriyeti topraklarına konuşlanan Katar Hava Kuvvetleri hava araçları, personeli ve teçhizatının T.C. topraklarında konuşlanması ile ilgili faaliyetleri kapsar.

MADDE III

TERİMLER VE TANIMLAR

Bu TD'de aşağıdaki tanımlar kullanılmaktadır:

1. **Ev Sahibi Ülke (ESÜ):** Bu TD'de "Ev Sahibi Ülke" terimi Türkiye Cumhuriyeti'ni ifade eder.
2. **Ev Sahibi Ülke Desteği (ESÜD):** Bu TD'nin amacına yönelik olarak ESÜ tarafından GÜ'ye sağlanan sivil ve askerî destektir. Bu TD'de tanımlanan ESÜD; GÜ personelinin ESÜ topraklarına girişi ile başlar ve bu personelin ESÜ topraklarından ayrılmasına kadar sürer. İlaveten, söz konusu personelin bu süre zarfında Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışında icra edilen hava ulaştırma görevlerinde yer almaları durumunda da ESÜD devam eder.
3. **Gönderen Ülke (GÜ):** Bu TD'de "Gönderen Ülke" terimi, kendi ülkesi dışında kuvvetini geçici olarak konuşlandıran ve bu kuvvet için ESÜ'nün desteğinden yararlanmayı talep eden Katar Devletini ifade eder.
4. **Taraflar:** Bu TD'de "Taraflar" Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti'ni ifade eder.

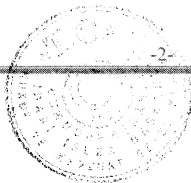

5. **Yetkili Makamlar:** Bu TD'yi uygulamaya yetkili makamlar Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı ve Katar Devleti Hükümeti adına Katar Hava Kuvvetleri Komutanlığıdır.

MADDE IV

UYGULAMA USULLERİ

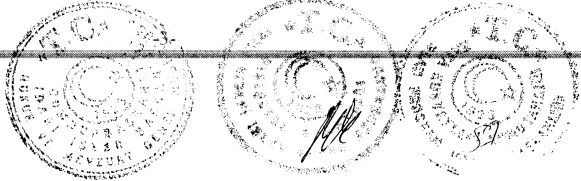
1. Bu TD iş birliği, mütakabiliyet ve karşılıklı çıkar esaslarına göre Tarafların ulusal mevzuatına saygı çerçevesinde uygulanır.
2. GÜ hava araçları ve personelinin Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı tarafından müsaade edilen üs ve bölgelerde geçici konuşlanma süresi her iki Tarafın yetkili makamlarının onayı ile belirlenir.
3. Bu TD kapsamında ESÜ tarafından kabul edilecek personel ve hava aracı sayısı önceden koordine edilerek ESÜ'nün mevcut imkânlarına göre ESÜ tarafından belirlenir, ancak GÜ'nün konuşlanacak hava aracı sayısı 36'dan, GÜ personel sayısı 250'den fazla olamaz.
4. ESÜ, GÜ personelinin eğitimi amacıyla havaalanlarının ve hava sahasının kullanılmasına müsaade eder.
5. Katar hava araçlarının Türk Hava Sahasında icra edilmesi planlanan eğitim uçuşlarında, diğer Türk Hava Sahasını kullanan uçuşlardan ayırt ediciliğinin sağlanması amacıyla KAT/TRA/20/001 ile başlayan DDUİ (Daimi Diplomatik Uçuş İzni) numaraları kullanılır. Ayrıca, bahse konu TD'nin devam ettiği süre boyunca KAT/TRA/XX/YYY DDUİ kullanılır. (TRA: Eğitim Uçuşu, XX : Uçuş Yılı, YYY : Uçuş Sıra Numarası)
6. GÜ askeri hava araçlarının tüm faaliyetleri, ESÜ'nün yetkili makamlarının ön onayına tabidir. GÜ personelinin harbe hazırlık amacıyla icra edeceği eğitim uçuşları ESÜ Üs/Meydan Komutanı ile önceden koordine edilir.
7. Bu TD kapsamında faaliyette bulunan personel uluslararası ve ESÜ uçuş kurallarına, Hava Sahası Koordinasyon Usullerine ve NOTAM'lara uymakla yükümlüdür.
8. ESÜ daha önceden GÜ'ye tahsis edilmiş hava sahasını ve GÜ uçağının rotasını değiştirme veya faaliyeti iptal etme yetkisine sahiptir.
9. GÜ'nün Türkiye içerisinde icra edeceği eğitim uçuşları mümkün olduğunca ulaştırma görevleri sırasında icra edilir. Bu kapsamda GÜ, konuşlandıracağı hava ulaştırma araçlarının ESÜ'nün askeri ekipmanlarını, malzemelerini, tehlikeli maddelerini, mühimmatını, personelinin veya insani yardım malzemelerini Türkiye içinde ve dışında taşınma ve havadan atma/atlatma amacıyla kullanılmasına müsaade eder.
10. ESÜ'nün desteğe ihtiyacı olması durumunda, eğer GÜ'nün yetkili makamları tarafından uygun bulunursa, GÜ, envanterinde bulunan diğer hava ulaştırma araçlarının ESÜ'nün askeri ekipmanlarını, malzemelerini, tehlikeli maddelerini, mühimmatını, personelinin ve insani yardım malzemelerini Türkiye içinde ve dışında taşınması amacıyla kullanılmasına müsaade eder.
11. GÜ uçağı, konuşlanılan ESÜ hava üstünden/meydanından hareket eder. Ancak, GÜ uçağı ESÜ ile koordine ederek eğitim, tatbikat veya malzeme nakli için geçici olarak başka bir hava meydanı ya da üssü kullanılabilir.
12. GÜ'nün ulaştırma uçağı sortilerinde, uçuşun ESÜ'nün yönetim kural ve düzenlemelerine göre icra edildiğini göstermek üzere, kokpitte bir gözlemci ESÜ ulaştırma pilotu bulunur. Gözlemci pilot, GÜ'ye daha önceden tahsis edilmiş hava sahasını veya GÜ uçağının rotasını görevin gerektirdiği hallerde değiştirmeye yetkilidir.
13. Benzer şekilde, GÜ, ESÜ'nün ulaştırma uçağı sortilerinde, taşınan ESÜ malzemesi ve ESÜ personeli ile ilgili Türk Hava Kuvvetleri Bilgi Sistemleri (HvBS) konusunda idari işleri yürütmek amacıyla bir ESÜ yükleme teknisyeni bulundurulur.
14. Yukarıda belirtilen hususların uygulama usullerine yönelik ihtiyaç duyulması halinde bir Standart Harekât Usulleri (SHU) dokümanı düzenlenir.
15. GÜ'nün, ESÜ'de eğitim uçuşu maksadıyla muharip jet uçaklarını da konuşlandırması durumunda, bu uçaklarla icra edeceği eğitim uçuşlarında, uçuşun ESÜ hava sahası yönetim kural ve düzenlemelerine göre icra edildiğini göstermek üzere kolunda uçan bir ESÜ hava aracı planlanır. Muharip jet uçağı uçuş usulleri için ayrı bir SHU dokümanı düzenlenir.

16. GÜ'nün uçaklarında bulunan foto/keşif/istihbarata yönelik elektronik teçhizat/sensörler; ESÜ müsaade vermediği sürece, Türk Hava Sahasında kapalı konumda bulundurulur.

MADDE V
LOJİSTİK

1. Bu TD'nin lojistik konuları kapsamında, GÜ;
 - a. Konuşlanan birliğin genel lojistik desteğinden sorumludur.
 - b. ESÜ'den ithal veya ihraç edilecek olan malzemelerin gümrük usullerine riayet etme yükümlülüğünü yerine getirir,
 - c. Yapılan sözleşme çerçevesinde, ESÜD kapsamında askeri kaynaklardan veya sivil yüklenicilerden temin edilen mal veya hizmetlerin ödemesini yapar.
2. GÜ, ESÜ'nün GÜ'nün kullanımında olan askeri teçhizat ve araçlara temin ettiği JP-8, dizel (F-54), gazolin, sıvı oksijen/nitrojen ve anti-ice/de-ice mayileri vb. harcamalarının geri ödemesinden sorumludur.
3. ESÜ, konuşlanılan hava üssünün filo ve bakım birliklerinde, yeterli alan bulunması kaydıyla, GÜ'nün uçuşu ve yer personeli için bir çalışma ofisi tahsis eder.
4. GÜ hava araçları, hangar içerisinde bir bakım ya da tamir faaliyeti gerekmedikçe hava aracı park sahalarına park eder. GÜ uçağının bir bakım tesisinde veya hangarda kalma süresi zorunlu haller (Mini FASBAT bakımı, motor değişimi, uzun süreli bakım/arza giderme faaliyeti vb.) dışında 15 günden fazla olamaz.
5. Çalışma ofisi alanları, apronlar, hava aracı park sahaları, bakım tesisleri, teçhizat, elektrik ve su (içecek su hariç) gibi imkân ve kabiliyetler GÜ hava aracı ve personeline ücretsiz sağlanır.
6. Şartlar el verdiğince ESÜ ve GÜ hava araçları ortak yedek parçaları yerine koyma ya da geri ödemeli olacak şekilde Türk Hava Kuvvetleri Lojistik Komutanlığının yazılı müsaadesi ile ödünç alınabilir ya da değiş tokuş yapılabilir. Değiş tokuş yapılan yedek parçalar faal olduklarını gösteren etiketleri ile birlikte ana üretici ürünüdür. Söz konusu yedek parçaların üçüncü tarafa transfer kısıtı olup olmadığı dikkate alınır.
7. GÜ'nün desteklenmesine ihtiyaç duyulan binaların ya da diğer tesislerin inşaat, bakım ve onarım işlerinin tamamına ilişkin usuller aşağıdaki şekildedir:
 - a. GÜ tarafından yapılacak tüm yeni inşaat ve bakım/onarım işleri, ESÜ'nün müsaadesine tabidir.
 - b. İnşaat işlerinde mümkün olduğunca yerel malzeme kullanılır ve bu işler ESÜ yüklenicileri tarafından yapılır.
 - c. İnşaat, bakım, yenileme ve onarım masrafları GÜ tarafından karşılanır.
 - d. GÜ birlikleri tarafından kullanımı süresince, tüm tesislere verilecek kayıp/hasarlar ESÜ'nün kendi kanunlarına göre ele alınır ve ilgili tüm masraflar GÜ tarafından karşılanır.
 - e. Yeni bina inşaatları ile mevcut binaların temel yapısını değiştirecek şekilde yıkımı, sökülmesi, değiştirilmesi ve modernize edilmesi ilgili ESÜ makamlarının ön onayı ile olur.
 - f. Yukarıda bahsi geçen tesislerin planlanması ve inşası ESÜ mevzuatına tabidir. GÜ tesislerin ana yapısını değiştirecek yeni inşaat, onarım ve/veya modernizasyon hizmetleri ve diğer tüm inşaat işleri için ESÜ Üs/Meydan Komutanlığına yazılı başvuru yapar.
 - g. İzin verilen inşaatların ilerleme durumları 3 aylık periyotlarla GÜ tarafından rapor olarak ESÜ'ye gönderilir.
 - h. Binaların ve tesislerin inşası/bakımı sona erdikten sonra, GÜ bina kaydı ya da kayıt değişikliği yaptırmak için ESÜ'nün konuşlanılan Hava Üs veya Hava Meydan Komutanlığına yazılı başvuru yapar.
 - i. Bu TD'nin feshedilmesinden sonra, GÜ tarafından inşa edilen uygun olmayan bina ve tesislerden, ESÜ tarafınca uygun olmadığı onaylananlar kaldırılır ve arazi önceki haline döndürülür.

Bu bina ve tesislerin kaldırılmasından doğacak masraflar GÜ tarafından karşılanır. Kalan tesisler işe herhangi bir bedel talep edilmeksizin ESÜ'ye devredilir.

8. Türk Hava Kuvvetleri Uçak Bakım personeli tarafından GÜ hava araçlarına bakım ve arıza giderme faaliyeti yapılmaz. Fakat ihtiyaç olması halinde GÜ personelinin nezaretinde ESÜ tarafından işgücü desteği sağlanabilir. Verilecek işgücü desteğinin ücretinin alınıp alınmayacağına karşılıklı mütekabiliyet esasına göre karar verilir. İşgücü desteği esnasında ESÜ personeli tarafından verebilecek herhangi bir hasar, hiçbir hukuki sorumluluk doğurmaz.

9. Uçak bakım ve arıza giderme faaliyetleri için gerekli herhangi bir ekipman ESÜ tarafından sağlanır. Ancak sarf edilen malzeme/yakıt vb. ve verilen zararlar GÜ tarafından karşılanır.

MADDE VI MALİ HUSUSLAR

1. Genel Hususlar:

a. Kamu sektöründen veya sivil piyasadan temin edilecek olan mal ve hizmetler GÜ'nün imzaladığı sözleşme vasıtasıyla işleme tabi tutulur. ESÜ, söz konusu sözleşmelerin yapılmasında her şekilde tarafsız kalır, ancak, gerekli olduğunda, GÜ'nün makamlarıyla yerel yüklenicileri bir araya getirmek üzere koordinasyon görevini üstlenir.

b. GÜ, ESÜ'nün sağladığı mal ve hizmetlerin sarf miktarını hesaplamak için ESÜ'nün belirlediği mevkilerde ölçüm ve kontrol cihazlarının kurulmasını yapabilir. Ancak bunun için geçici konuşlanmanın bitiminde GÜ bu gibi cihazları söz konusu mevkilerden alma ve tesisi orijinal durumunda bırakmalıdır. Aksi halde, ESÜ'nün beyan ettiği mal ve hizmet sarf miktarları geçerli olur.

c. GÜ Personeli ve Aile Bireyleri ESÜ'nün vergi yasalarına tabidir.

2. Mali Sorumluluklar:

GÜ, sadece temin edilen mal ve hizmetlerden sorumludur. Ancak:

a. Askeri iletişim hatları yoluyla muhabere hizmetlerinden ücret alınmaz.

b. Sağlık hizmetleri için, 23 Mayıs 2007 tarihli Anlaşma'nın Madde XIII hükümleri geçerlidir.

c. Aşağıda belirtilen mal ve hizmetlerin kişisel kullanım masrafları temin edilmeleri halinde, hizmeti alan tarafından nakit olarak ödenir.

- (1) İlaşe, ibate ve konaklama.
- (2) Özel telefon konuşmaları ve posta hizmetleri.
- (3) Seyyar elektrik jeneratörleri.
- (4) Kiralık araçlar.

d. Aşağıda belirtilen mal ve hizmetler geri ödeme esasına göre sağlanır:

(1) ESÜ tarafından karşılanması durumunda JP-8, dizel, gazolin, sıvı/gaz oksijen/nitrojen, yağ ve anti-ıccer/de-ıccer mayii vb. gibi ürünler.

(2) Çalışma ofis binalarının yenilenmesi.

e. Bu TD'nin hükümleri uygulanırken, GÜ, ESÜ'nün tespit ettiği tüm masrafları geri ödemeyi kabul eder.

3. Geri Ödeme Usulleri:

a. Tarafların her biri, bu TD uyarınca üstlendiği mali sorumluluklarını yerine getirmek üzere gerekli kaynak planlamasını önceden yapmakla yükümlüdür.

b. GÜ'nün mal ve hizmet alımına ilişkin olarak kamu veya sivil sektörle yapılan sözleşmeler gereği tabi olunan tüm mali sorumluluklar zamanında yerine getirilir.

c. Konuşlanma kapsamında GÜ'ye ESÜ tarafından sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin tüm ödemeler ve geri ödemeler, resmi dokümanların ESÜ tarafından GÜ'ye gönderildiği tarihten itibaren 90 gün içinde yapılır.

d. ESÜD kapsamında temin edilen mal ve hizmetlerin ücreti, mal veya hizmetin sağlandığı güne ait TL/ABD Doları döviz kuru üzerinden hesaplanır ve GÜ tarafından aşağıda belirtilen

hesaba "Konuşlanma sırasında Türk Hv.K.K.hği/bağlı birliği tarafından sağlanan mal ve hizmetler için yatırılmıştır." açıklaması ile ödenir.

T.C. MERKEZ BANKASI
KAMBİYO ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA/TÜRKİYE
HESAP ADI: MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI ÖZEL DÖVİZ HESABI
HESAP NUMARASI: 85 859 001 021
IBAN: TR17 0000 1001 0000 0859 0010 21
SWIFT KODU: TCMB TR 2A

MADDE VII

TIBBİ DESTEK

1. GÜ, personelinin sağlık açısından göreve katılmak için uygun yeterlilikte olmasını, bu anlamda herhangi bir fiziki rahatsızlığının bulunmamasını sağlamaktan sorumludur. ESÜ tarafından GÜ personelinin konuşlanma esnasında görevin icrasına engel olabilecek herhangi bir rahatsızlığı olanların söz konusu göreve katılımına müsaade edilmez.
2. GÜ tarafından, konuşlanma faaliyetine katılacak tüm personeline Dünya Sağlık Örgütüncce (DSÖ) belirlenen, ESÜ'ye girişte yapılması gereken aşuları yaptırılır. Bu maksatla DSÖ'nün belirlediği standart aşı karnelerinin yapılan aşular işlenmiş olarak personelin üzerinde bulunması sağlanır.
3. Tıbbi ve dış tedavisi desteği 23 Mayıs 2007 tarihli Anlaşma gereğince yürütülür.
4. Ölüm halinde, GÜ'nün ilkelerine riayet edilmesini temin etmek için, ESÜ cenazeye işlem veya otopsi yapmadan önce GÜ ile koordinasyon yapar. ESÜ Sağlık Makamları izin verdiği takdirde, bir GÜ temsilcisi (mümkünse bir hekim), otopsi sırasında hazır bulunma ve nihai otopsi raporunun bir nüshasını alma yetkisine sahiptir.
5. Otopsinin tamamlanmasını müteakip cenaze, nakil için derhal GÜ'ye teslim edilir. Böyle bir durumda ESÜ, GÜ'nün talebine istinaden uygun taşıma vasıtalarını tahsis eder.
6. Ölüm halinde, cenazenin GÜ'ye geri götürülmesine ilişkin tüm masraflardan GÜ sorumludur.

MADDE VIII

HUKUKİ HUSUSLAR ve DİSİPLİN USULLERİ

1. GÜ, ESÜ'ye göndereceği personelinin daha önce herhangi bir suçla karışmamış olmasını temin eder.
2. Hukuki hususlar ve disiplin ile ilgili usuller için 23 Mayıs 2007 tarihli Anlaşma hükümleri geçerlidir.

MADDE IX

GÜMRÜK İŞLEMLERİ

GÜ, ESÜ tarafından uygulanan gümrük usullerine uymayı taahhüt eder.

MADDE X

ÇEVRESEL KORUMA

1. Konuşlanmanın planlaması, icrası ve sona erdirilmesi ile alanın eski haline getirilmesi çalışmalarını kapsayan süreçte, çevresel unsurlar tüm süreçte entegre edilir.
2. GÜ, ESÜ'nün çevre ile ilgili mevzuatına riayet eder ve her türlü atıkları önceden ESÜ tarafından belirtilen ve bilgilendirilen özel yerlerde toplar.
3. Çevre Yönetiminde genel ilkelerden birisi olan "Kirleten Öder" ilkesine uygun olarak, çevreye verilen zararların tazmini ve atıkların yönetimine ilişkin masraflar kirleten taraf/atık üreticisi tarafından karşılanır.
4. ESÜ, GÜ'yü kendi çevre mevzuatı konusunda önceden bilgilendirir.

MADDE XI

ÜLKEYE GİRİŞ İZİNİ

Ülkeye giriş izni kapsamında yapılacak diplomatik düzenlemeler GÜ tarafından yapılır ve başvurular şunlar içindir:

1. GÜ, konuşlanmaya katılacak personelin ESÜ'ye giriş işlemlerini yürütmek için geçici konuşlanmanın 60 gün öncesinde ESÜ'ye başvuruda bulunur (acil durumlar dışında).
2. Katar hava araçlarının Türk Hava Sahasına giriş ve çıkışlarında belirlenen ilke/esaslar çerçevesinde yıllık tahsis edilen Daimi Diplomatik Uçuş İzni (DDUI) numarası kullanılır. Söz konusu DDUI her yıl yenilenir. 2020 yılı için verilen DDUI KAT/001 ile başlar.

MADDE XII

MUHABERE

1. Geçici konuşlanma amacıyla Türkiye'ye getirilecek her türlü MEBS teçhizatının ve malzemelerinin ayrıntılarını içeren liste (parça (katalog) ismi ve tipi, modeli, kullanım amacı, miktarı), konuşlanmanın başlamasından en az 45 gün önce ESÜ'ye iletilir.
2. GÜ tarafından getirilen MEBS cihaz ve teçhizatının kullanımına ESÜ onayını takiben izin verilir.
3. Geçici konuşlanma kapsamında, ESÜ, konuşlanma ihtiyaçları ile sınırlı olmak üzere, kendi askerî Hava Trafik Kontrol (ATC) MEBS sistemlerinin GÜ tarafından kullanımına izin verir.
4. ESÜ'de telsiz frekansı kullanımı ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) Telsiz Muhabere Düzenlemeleri, Türk Ulusal Frekans Planı ilke ve usullerine uygun yapılır.
5. GÜ, geçici konuşlanma sırasında kullanacağı MEBS sistem ve cihazları ile ilgili frekans gereksinimlerini, konuşlanmanın başlamasından en az 45 gün önce ESÜ'ye bildirmekten sorumludur.
6. Geçici konuşlanma için GÜ'ye tahsis edilen frekanslar, tahsis parametreleri (tahsis süresi, tahsis yeri, çıkış gücü, bant genişliği, emisyon tipi, istasyon tipi vb.) doğrultusunda kullanılır.
7. GÜ tarafından kullanılan elektromanyetik yayın yapan cihazlar, üs/mezdan içindeki veya dışındaki ESÜ sistemlerini karıştırmaz. Tahsis edilen frekanslar üzerinde herhangi bir olumsuz etkinin tespit edilmesi halinde, GÜ tarafından bu frekansı kullanan MEBS cihazlarının kullanımı durdurulur ve olumsuz etki derhal ESÜ'ye bildirilir.
8. Üs/mezdan içerisinde, cep telefonları, ESÜ'nün koymuş olduğu mevcut kurallar ve düzenlemeler uyarınca kullanılır. Cep telefonlarının kullanımının yasak olduğu bölgeler ile ilgili işaretlemeler ESÜ tarafından yapılır ve bu bölgeler hakkında GÜ bilgilendirilir.
9. ESÜ, üs/mezdan tesislerini ve önemli telefon numaralarını içeren İngilizce bir telefon rehberini GÜ'ye verir.
10. Gerekli olan uzun mesafe kiralık hat devrelerinin açılmasına ilişkin çalışmalar, Milli Uzun Hat Teşkilatı (NALLA) ilkelerine göre koordine edilir. Söz konusu kiralık hatların kullanım bedeli, GÜ tarafından, hizmetin satın alındığı telekomünikasyon şirketine ödenir. ESÜ, GÜ'nün uzun mesafe kiralık hat devre gereksinimlerini karşılamak amacıyla yerel telekomünikasyon şirketiyle koordinasyon sağlanması için gerekli desteği sağlar.

11. Muhabere ve bilgi sistemlerine ilişkin ilave teknik düzenlemeler, ESÜ ve GÜ arasında kurallar ve mevzuata aykırı olmayacak şekilde belirlenir.

12. Geçici konuşlanma sırasında kullanılan gerekli Muhabere Emniyeti Teçhizatı ve Kripto Anahtar Yükleme Malzemeleri GÜ'nün kendisi tarafından temin edilir.

MADDE XIII

GÜVENLİK

1. GÜ, ESÜ'nün ön müsaadesi olmaksızın, geçici konuşlanma sırasında, söz konusu konuşlanma öncesinde ya da sonrasında ESÜ tarafından malzemelerin ve personelin konuşlandırılması için tahsis edilen bölge ve tesislerde hiçbir yapısal değişiklik yapamaz. ESÜ tarafından izin verilen değişiklikler ise ancak gerekli tüm çevresel güvenlik ve emniyet tedbirleri tamamen alındıktan sonra gerçekleştirilebilir. Geçici konuşlanmanın sona ermesini takiben ilgili tüm alan ve tesisler önceki konumuna getirilir.

2. GÜ personelinin görev yapacağı bölgeler ile girişinin yasak olduğu alanlar intikal edilen üs/havameydanın ESÜ Üs/Havameydanı Komutanı'nın sorumluluğunda belirlenir ve GÜ personeline tebliğ edilir. Bu kapsamda ESÜ Üs Komutanlığı tarafından yetkili personele özel kimlik kartları düzenlenir. Görev bölgesinin dışına çıkılması ihtiyacı hasıl olduğunda, ESÜ Üs/Havameydanı Komutanı'nın onayıyla refakatçi eşliğinde müsaade verilir.

3. GÜ tarafından Türkiye'ye intikal edecek personelin isimlerini, rütbelerini, kimlik kartı ve pasaport numaralarını içeren liste hazırlanarak, intikal edilen ESÜ Üs/Havameydanı K.ığına verilir.

4. Geçici konuşlanmaya ilişkin olarak personelin, teçhizatın ve mühimmatın emniyetini sağlamak amacıyla:

a. ESÜ tarafından GÜ personeline bilmeleri faydalı görülen genel güvenlik usulleri ve ulusal kurallar, yasaklar ve gümrük işlemleri hakkında İngilizce bir briefing verilir.

b. Geçici konuşlanma kapsamında ESÜ'nün GÜ'ye askerî ulaşım imkanı sağlaması durumunda, ESÜ yetkilileri GÜ'nün ulaşım faaliyetleri boyunca yeterli kuvvet koruma tedbirlerini sağlar.

5. Eğer GÜ personeli güvenliği zedeleyici veya istihbarat toplama amaçlı faaliyette bulunursa, kişi ülkesine geri gönderilir ve hakkında yasal işlem uygulanır.

6. GÜ personelinin bu TD'de düzenlenen hükümlere aykırı davranması veya bu TD'nin amaçları dışında faaliyette bulunması halinde, bu durum ESÜ tarafından en kısa sürede GÜ'ye bildirilir. Söz konusu personel en kısa sürede ülkesine geri gönderilir. Personel aleyhinde GÜ'de açılacak idari, adli veya cezai kovuşturmanın neticesi ESÜ'ye bildirilir.

MADDE XIV

HALKLA İLİŞKİLER

ESÜ, özel dikkat gerektiren ulusal ve askerî konularla ilgili olarak GÜ'yü önceden bilgilendirir. ESÜ değerlerini, kritik mülhazalarını, askerî faaliyetlerini ve benzeri konuları kapsayan bilgilerin gizliliği kati surette sağlar.

MADDE XV

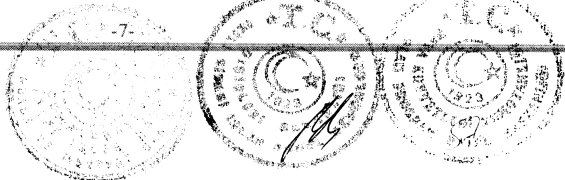
GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEME GÜVENLİĞİ

1. Taraflar, bu TD kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemeyi, eşit düzeyde gizlilik derecesi vererek korur ve muhafaza eder.

2. Bu TD uyarınca tedarik edilen, oluşturulan veya teati edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzeme, tarafların ulusal güvenlik kanunları ve yönetmelikleri doğrultusunda işlenir, dağıtılır, depolanır ve muhafaza edilir.

3. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik kleransına sahip personel tarafından yapılmasını temin eder.

4. Geçici konuşlanma sırasında, ESÜ tarafından verilen ve GÜ tarafından kullanılan gizlilik dereceli tüm dokümanlar, ESÜ yetkililerine imzalı bir tutanak ile teslim edilir.

5. GÜ, ESÜ'den fotoğraf, TV ve video filmleri çekmek için izin ister.
6. Gizlilik dereceli bilgi ve malzemeler, bu bilgi ve malzemeleri sağlayan tarafın yazılı ön onayı olmadan üçüncü tarafa ifşa edilmez.
7. İşbu TD kapsamında taraflar arasında teati edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzeme amacı dışında kullanılmaz.
8. Tarafların, gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin korunmasına ve gizlilik derecesinin idame ettirilmesine ilişkin sorumlulukları, bu TD'nin yürürlükten kalkmasından sonra da devam eder.

MADDE XVI

UÇUŞ GÜVENLİĞİ

1. ESÜ ve GÜ sorumluluğundaki hava araçlarının karıştığı bir kaza veya olaya ilişkin inceleme, ESÜ'nün Genelkurmay Başkanlığının onayı alınarak yapılır.
2. Eğer kaza veya olay ESÜ sorumluluk sahası içerisinde meydana gelmişse incelemeler, ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü) Anlaşması hükümleri ile ESÜ Kanunları ve ilgili Yönerge hükümlerine göre yapılır.
3. ESÜ sorumluluk sahası içerisinde yaşanan hava aracı olay ve kazaları sonrası, ESÜ Genelkurmay Başkanlığının onayı alınarak, müşterek emniyet incelemelerini ESÜ Emniyet İnceleme Heyeti Başkanı yürütür.
4. Eğer GÜ'nün hava aracı olay veya kazaya karışırsa, ESÜ ve GÜ'nün uzman yetkili makamları kaza sahasının güvenliğini sağlar.
5. İhtiyaç duyulması ve ESÜ ile GÜ'nün yabancı bir inceleme heyeti üzerinde mutabık kalması halinde ESÜ Genelkurmay Başkanlığının onayı alınarak, GÜ, kendi hava araçlarının karıştığı herhangi bir kaza ile ilgili incelemeye ESÜ kuralları kapsamında iştirak etme hakkına sahiptir. Hava aracı ve kazaları ile ilgili, yabancı inceleme heyetinin temsilci gönderme durumları dikkate alınarak ESÜ Kanunları ve Yönetmeliklerinde yer alan usullere göre Genelkurmay Başkanlığının onayı alınarak Emniyet İnceleme Heyeti oluşturulur. Bu durumda dâhi Heyet Başkanlığı görevi incelemeyi yürütmekle sorumlu ESÜ Emniyet İnceleme Heyeti Başkanıdır.
6. Bu TD kapsamındaki GÜ personel ve araçlarını ilgilendiren herhangi bir kaza ya da olay, ESÜ Kanun, Yönetmelik, Yönerge ve prosedürlerine göre incelemeye tabii tutulur.

MADDE XVII

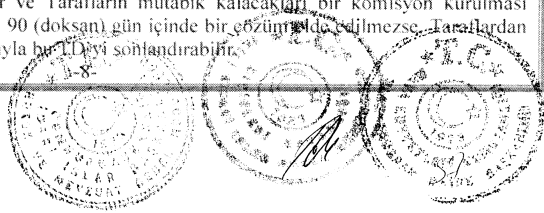
HASAR/KAYIP VE TAZMİNATLAR

Hasar/Kayıp ve tazminat usulleri için 23 Mayıs 2007 tarihli Anlaşma'nın MADDE-XV hükümleri geçerlidir.

MADDE XVIII

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Bu TD, tarafların diğer ikili ve çok taraflı anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmesine hâlel getirmez. Bu TD'nin hükümleriyle ilgili olarak doğabilecek anlaşmazlıklar, herhangi bir üçüncü ülkenin, kurumun veya milli ya da uluslararası mahkemenin yargı yetkisine başvurmadan, taraflar arasında müzakereler yoluyla çözümlenir. Taraflar; uyuşmazlıkların çözümü esnasında, bu TD çerçevesinde belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeye devam eder.
2. Taraflar, bu TD'de belirtilmeyen diğer tüm konularda, ikili anlaşmaların esas ve koşullarına göre işlem yapılacağını kabul eder.
3. Bu TD'nin uygulanması veya yorumlanmasına yönelik herhangi bir uyuşmazlık doğması halinde, anlaşmazlık Taraflarca ele alınır ve Tarafların mutabık kalacakları bir komisyon kurulması suretiyle en kısa sürede görüşmeler başlar. 90 (doksan) gün içinde bir çözüm elde edilmezse, Taraflardan biri önceden yazılı bildirim gönderme yoluyla bu TD'yi sonlandıranabilir.

MADDE XIX

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME USULLERİ

İşbu TD tarafların karşılıklı yazılı rızası ile her zaman değiştirilebilir. Değişiklikler XXI maddede belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE XX

SONLANDIRMA

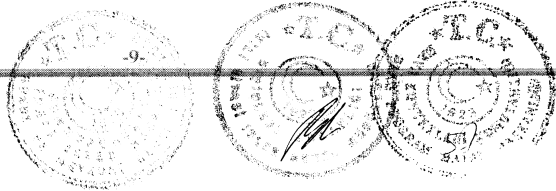
Bu TD taraflardan birinin yazılı bir bildiriği ile sona erdirebilir. Böyle bir durumda, bu TD uyarınca yürütülen faaliyetler bildirim tarihini takip eden gün sona erdirilmelidir. Bu TD kapsamındaki personel, araç ve teçhizat 90 (doksan) gün içinde Türkiye'den tahliye edilir.

MADDE XXI

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE YÜRÜRLÜK SÜRESİ

Bu TD, Tarafların TD'nin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

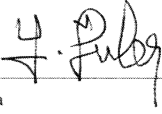
Bu TD 5 (beş) yıl süre ile yürürlükte kalır. Bu TD, Taraflardan biri TD'yi sona erdirmeye niyetini diğer Tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, 1'er (bİRer) yıllık süreler için kendiliğinden uzar.

MADDE XXII
METİN VE İMZA

İşbu TD, Hükümetleri tarafından yetkilendirilmiş kişilerce iki asıl nüsha halinde, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ve her biri eşit derecede geçerli olmak üzere Doha şehrinde 02 Mart 2021 tarihinde yapılmış ve imzalanmıştır. Anlaşmazlık durumunda, İngilizce metin geçerlidir.

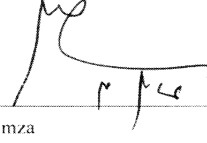
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İmza

Org. Yaşar GÜLER
Genelkurmay Başkanı

KATAR DEVLETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İmza

Kor. Ghanim Bin Shaheen AL-GHANIM
Genelkurmay Başkanı

TBMM Basımevi - 2021